

**Euroopan unionin
rahoittama**

VALINTAESITYS

**Kokouspäivämäärä 12.12.2022
(valintaesitys laadittu 28.11.2022)**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Hankkeen julkinen nimi: Le phallo butti! Ota työstä kiinni!

Ryhmähanketunnus : R-00036

Saapumispäivämäärä: 29.8.2022

Käsittelijä: Jaana Rantavaara

Viranomainen: Keski-Suomen ELY-keskus

Päähankkeen toteuttaja: Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy

Osahankkeen toteuttajat: Markku Juhani Fingerroosin muistosäätiö sr ja Länsi-Suomen Romanit ry

Toimintalinja 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite 4.1. Polkuja töihin

Alkamispäivämäärä 1.1.2023

Päätymispäivämäärä 30.6.2025

Hankkeen sisältö

Tarve

Romanien osallistuminen perusasteen jälkeiseen koulutukseen ja sitä kautta työelämään on pääväestöä selvästi vähäisempää. Koulutukseen hakeutumisen lisäksi hanke kannustaa romaneita hakeutumaan itseä kiinnostavalle urapolulle ja pyrkii vähentämään työnantajien ennakkoluuloja romaneja kohtaan sekä lisäämään romanien luottamusta työllisyyspalveluihin.

Tavoite

Hankkeen päätavoitteena on edistää satakuntalaisten ja varsinaissuomalaisten romanien työllistymistä ja koulutukseen hakeutumista syventämällä yhteistyötä järjestöjen, kaupunkien työllisyyspalvelujen sekä työnantajien kesken.

Teemoittain tavoitteet ovat seuraavat:

1. Tukea romanityönhakijoita yksilöllisesti työllistymisessä sekä koulutukseen hakeutumisessa.
2. Kannustaa hankkeen kohderyhmään kuuluvia romaneja hakeutumaan itseä eniten kiinnostavalle urapolulle.

3. Vahvistaa työnantajien ja paikallisten romaniyhteisöjen keskinäistä luottamusta ja tätä kautta edistää romanien työllistymistä alueella.
4. Parantaa romanien yhdenvertaisten palvelujen saatavuutta kaupunkien työllisyyspalveluissa ja edistää näin palvelujen käyttöä romanien keskuudessa.

Kohderyhmä

Hankkeen varsinaiseen kohderyhmään kuuluvat työttömät tai työvoiman ulkopuolella olevat, erityisesti Porissa ja Turussa asuvat, romanit, joista monet ovat toistuvais- tai pitkäaikaistyöttömiä.

Hankkeeseen osallistuvia henkilöitä on arvioitu kaikkiaan olevan 200 kpl. Osallistuvia yrityksiä on arvioitu olevan 40.

Toimenpiteet:

Hankkeessa on neljä työpakettia:

TP1 Romanitaustaisen työhönvalmentajan malli. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan romanitaustaisen työhönvalmentajan malli. Työhönvalmentaja tarjoaa romanityönhakijoille yksilöllistä tukea työllistymisessä ja/ tai koulutukseen hakeutumisessa. Työhönvalmentaja huomioi työnhakijan elämäntilanteen kokonaisvaltaisesti ja ohjaa hänet tarvittaessa muihin palveluihin. Valmentaja tavoittaa asiakkaansa pääosin verkostojensa kautta, eli työssä on keskeistä etsivä ja jalkautuva työ. Osa asiakkaista ohjautuu hankkeeseen työvoimaviranomaisten kautta. Vastuutaho: Länsi-Suomen Romanit; Fingerroos ja Diak osallistuvat.

TP2 Romanityönhakijoiden tiedon lisääminen eri koulutus- ja uravaihtoehtoista sekä yhteistyö opinto-ohjaajien kanssa. Työpaketti tarjoaa ryhmämuotoista tukea romaneille oman alan löytämiseksi. Varsinais-Suomessa viidesti ja Satakunnassa neljästi toteutettavissa Tulevaisuusvertas-ryhmissä kartoitetaan osallistujien oma osaaminen sekä kiinnostuksen ja motivaation kohteet, vierailaan työpaikoilla, kutsutaan vierailuille paikallisia ja/tai valtakunnallisia romaniuranuurtajia ja keskustellaan heidän uravalinnoistaan sekä tuodaan esille ja puretaan romanien työllistymiseen liittyviä myyttejä sekä tutustutaan eri koulutus- ja uravaihtoehtoihin ja niiden pääsyvaatimuksiin. Naisille järjestetään oma työpajansa, mikäli ilmoittautuneita on tarpeeksi. Työpakettiin kuuluvat yläkoulujen, toisen asteen, korkeakoulujen ja työvoimaviranomaisten opinto-ohjaajien, uraohjaajien ja ammatinvalintapsykologien perehdyttäminen romaninuorten ja -työnhakijoiden ammatinvalinnan erityiskysymyksiin (haasteet motivaatiossa tai itseluottamuksessa, rikkonaiset ja lyhyet koulupolut, tuen tarve tet-, työssäoppimis- ja harjoittelupaikkojen etsimisessä). Vastuutaho: Fingerroos; Länsi-Suomen Romanit ja Diak osallistuvat.

TP3 Romanijärjestöjen yhteistyön syventäminen työllisyyspalvelujen kanssa. Hankehenkilöstö ja kaupunkien työllisyyspalvelut sopivat yhdessä neuvotellen, kuinka alueelliset romanijärjestöt otetaan mukaan heitä koskevien palvelujen kehittämiseen ja toteuttamiseen. Syntynyttä yhteistyömallia pilotoidaan hankkeen aikana ja edelleen kehitetään saatujen kokemusten perusteella. Mallin kehittäminen on esillä TP1:ssä mainituissa yhteisissä työpajoissa. Hanke järjestää koulutusta (1-3 tilaisuutta per kunta; n. 7 kunnassa) työllisyyspalvelujen henkilökunnalle. Vastuutaho: Länsi-Suomen Romanit; Fingerroos ja Diak osallistuvat.

TP4 Viestinnälliset keinot työnantajien asenteiden muuttamiseksi. Toimenpiteillä vähennetään paikallisten työnantajien ennakkoluuloja romanien palkkaamista kohtaan. Toteutetaan viestintäkampanja, joka tekee näkyväksi, että työelämässä toimii monia romaneja ja kannustetaan näin muitakin työnantajia palkkamaan romanityönhakijoita. Kampanja antaa äänen romaneita jo palkanneille työnantajille. Sitoutetaan yhteistyökumppanit mukaan toimintaan. Vastuutaho: Diak; Fingerroos ja Länsi-Suomen Romanit osallistuvat. Vastuutaho: Diak; Fingerroos ja Länsi-Suomen Romanit osallistuvat.

TP6 Arviointi. Työpakettiin sisältyy sekä hankkeen jatkuva arviointi Diakin hankkeiden yhteisen arviointi-, juurrutus- ja jatkoideointiprosessin (AJJ) mukaisesti (lisätiedot ks. tavoitteet) että arvioinnin asiantuntijan tekemä arviointi siitä, kuinka kaupungit voivat tukea romanien työllistymistä. Vastuutaho: Diak; Fingerroos ja Länsi-Suomen Romanit osallistuvat.

Tulokset:

Hankkeen konkreettiset tulokset:

- 1) 200 työtöntä tai työvoiman ulkopuolella olevaa romanitaustaista työnhakijaa on joko päässyt töihin tai aloittanut koulutuksen tai työnhaun.
- 2) Hankkeessa kehitetty, pilotoitu ja arvioitu romanitaustaisen työhönvalmentajan toimintatapa on otettu käyttöön Porin ja Turun kaupunkien työllisyyspalveluissa.
- 3) Tulevaisuusverstaasiin osallistuneet romanit ovat saaneet tietoja, kannustusta ja työkaluja hakeutua itseä eniten kiinnostavalle urapolulle.
- 4) 120 yläkoulujen, toisen asteen, korkeakoulujen ja työvoimaviranomaisten opinto-ohjaajaa, uraohjaajaa ja ammatinvalintapsykologia (yms) ovat tietoisia romaninuorten ja -työnhakijoiden ammatinvalinnan erityiskysymyksistä ja osaavat tukea heitä entistä paremmin työnhaussa/koulutukseen hakeutumisessa.
- 5) Kaupunkien työllisyyspalvelujen ja romanijärjestöjen keskinäinen yhteistyömalli, jossa on sovittu, kuinka työllisyyspalvelut ottavat alueelliset romanijärjestöt mukaan heitä koskevien palvelujen suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen.
- 6) Hankkeen kouluttama työllisyyspalvelujen henkilökunta osaa kohdata ja ohjata romanitaustaisia työnhakijoita entistä paremmin suoraan työmarkkinoille, koulutukseen tai työllistymistä edistäviin tukitoimenpiteisiin.
- 7) Työnantajille suunnattu viestintäkampanja tekee näkyväksi, että työelämässä toimii molemmissa maakunnissa monia romaneja ja madaltaa muiden työnantajien kynnystä palkata romanitaustaisia työnhakijoita.
- 8) Rekrytointitapahtumat ovat edistäneet työnantajien ja romanitaustaisten työnhakijoiden kohtaamista ja lisänneet romanien työllistymistä.
- 9) 40 työnantajaa Satakunnasta ja Varsinais-Suomesta on liittynyt työnantajapooliin merkiksi siitä, että palkkaavat mielellään romaneja töihin ja harjoitteluun.
- 10) 40 romanitaustaista työnhakijaa/ loppuvaiheen opiskelijaa parantaa mentorointiohjelman ansiosta oman alansa verkostoja ja löytää niiden kautta työpaikan.
- 11) Arviointi siitä, kuinka kaupungit voivat hankkeen ja toimintaan osallistuneiden kokemusten perusteella tukea romanien työllistymistä, antaa kaupungeille välineen edistää kunnassaan asuvien romanien työllisyyttä suunnitelmallisesti tutkittuun tietoon perustuen.

Lisäarvo:

Keskeinen muutos on romanien työmarkkinatilanteen paraneminen Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa. Romanien työllisyystilanteen kohentaminen edellyttää sekä romaneihin että pääväestöön kohdentuvia toimenpiteitä, joten tässä hankkeessa huomioidaan sekä romanit, työllisyysviranomaiset että työnantajat.

Vuosiksi 2023-2030 laadittavassa ROMPO3:ssa (vielä julkaisematon) Suomen romanipoliittisessa ohjelmassa, toimenpiteiden pääpaino on alueilla. Hanke kokoaa yhteen ne keskeiset toimijat, joilla on mahdollisuus edistää romanien työllistymistä Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa. Lisäksi hankkeen uutuusarvona työnantajien ennakkoluulojen purkaminen romanitaustaisia työntekijöitä kohtaan.

Keskeisenä uutuusarvona myös hankkeessa tehtävä läheinen yhteistyö kaupunkien työllisyyspalvelujen kanssa. Yhteistyö takaa sen, että hankkeen toimiviksi todetut toimenpiteet jäävät käyttöön myös hankkeen päättymisen jälkeen.

Toiminnan jatkuvuus:

Hankkeessa kehitetty romanitaustaisen työhönvalmentajan toimintatapa otetaan käyttöön Porin ja Turun kaupunkien työllisyyspalveluissa. Kaupunkien työllisyyspalvelut ja romanijärjestöt jatkavat yhteistyötään hankkeessa kehitetyn yhteistyömallin pohjalta, jossa on sovittu, kuinka työllisyyspalvelut ottavat alueelliset/paikalliset romanijärjestöt mukaan heitä koskevien palvelujen suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen. Porin ja Turun kaupungit, yhdessä alueellisen romaniasiain neuvottelukunnan kanssa, suunnittelevat, toteuttavat, arvioivat ja raportoivat valtuustokausittain romanien työllisyyden sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistymisen konkreettisista toimenpiteistä ROMPO3:n toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Porissa työstä vastaa Porin romanityöryhmä ja Turussa Fingerroosin säätiö.

Hankkeen julkaisuja hyödynnetään Diakonia-ammattikorkeakoulun sosiaalialan opetuksessa. Ne tarjoavat tuleville sosionomeille ajantasaisen kuvan romanien työllisyystilanteesta ja uusia, tuoreita, näkökulmia romanitaustaisten työnhakijoiden ohjaukseen.

Hankkeen tärkeimmät yleisesti hyödynnettävät tulokset ovat:

- Toteuttajien, kaupunkien työllisyyspalvelujen ja romanijärjestöjen yhdessä laatima yhteistyömalli, jossa sovitaan, kuinka alueelliset romanijärjestöt voivat ottaa osaa heitä koskevien työllisyyspalvelujen suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen. Yhteistyömalli tallennetaan hankkeen kotisivuille.
- Arviointi siitä, kuinka kaupungit voivat hankkeen ja toimintaan osallistuneiden kokemusten perusteella tukea romanien työllistymistä. Arviointi julkaistaan Diakin julkaisusarjassa ja julkaisu tulee olemaan avoimesti kaikkien kiinnostuneiden ladattavissa ja luettavissa ammattikorkeakoulujen yhteisessä Theseus-tietokannassa.
- Ammattilehdissä ja/tai Diakin Dialogi-verkkomediassa julkaistavat hankkeen toimintaa koskevat artikkelit ovat julkisesti saatavilla lehtien/ verkkomedian omien toimintatapojen mukaisesti. Artikkelit linkitetään hankkeen kotisivuille.

Maantieteellinen kohdealue

Satakunta ja Varsinais-Suomi

Kustannukset ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kokonaiskustannukset 694 096 euroa (palkkakustannukset 495 783 euroa ja flat rate (40 %) 198 313 euroa).

Haettu EU- ja valtion rahoitus 555 277 euroa (80 % kokonaiskustannuksista). Tästä summasta 44,84 % (248 960 e) kohdentuu Satakuntaan ja 55,16 % Varsinais-Suomeen (306 317 e). Omarahoitus (muu julkinen ja kuntarahoitus rahoitusta) 138 819 euroa.

Lisätietoja hakemuksesta

Hakemus on saapunut Keski-Suomen ELY-keskuksen 31.8.2022 päättyneeseen hakuun.

Hakemuksesta on tehty Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman seurantakomitean hyväksymien yleisten valintaperusteiden mukainen arviointi haun päätyttyä. Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoitusyksikön yleisillä hylättävien ESR+ -hakemusten kokouksessa 2.11. hakemuksen on arvioitu täyttävän yleiset valintaperusteet. Arviointia varten ryhmähankkeen päätoteuttajalta pyydettiin sähköpostitse 15.11.2022 tarkennusta budjetin alueelliseen jakautumiseen. Tarkennus saatiin sähköpostitse 15.11.2022.

Hakemuksesta on tehty Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman seurantakomitean hyväksymien erityisten valintaperusteiden mukainen arviointi yleisten valintaperusteiden mukaisen arvioinnin päätyttyä. Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoitusyksikön erityisten valintaperusteiden mukaisessa

arviointikokouksessa 15.11.2022 hakemuksen on arvioitu saavan riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Arvioinnissa on huomioitu myös hakemuksesta saadut asiantuntijakommentit Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueilta.

Myönteinen valintaesitys on käsitelty Satakunnan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokouksessa 23.11.2022.

Hakemus on esitelty Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokouksessa 16.9.2022. Myönteinen valintaesitys on käsitelty Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokouksessa 25.11.2022. Maakunnan yhteistyöryhmän käsittely on 12.12.2022 pidettävässä kokouksessa.

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.1. Polkuja töihin. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja hakemus on erityistavoitekohtaisten valintaperusteiden mukaisessa arvioinnissa saanut riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Saadut asiantuntijalausunnat on otettu huomioon hankkeen arvioinnissa ja tullaan huomioimaan myös hakemuksen korjaus- ja täydennystarpeissa.

Hankkeelle selkeää tarvetta. Se pyrkii vastaamaan romanien vahvempaan osallistumiseen perusasteen jälkeiseen koulutukseen ja sitä kautta työelämään kiinnittymiseen. Romanit tarvitsevat erityistä kannustamista hakeutumaan itseään kiinnostavalle urapolulle ja toimenpiteitä romanien luottamuksen lisäämiseksi työllisyyspalveluihin. Työnantajiin kohdistuvat toimenpiteet vähentävät työnantajien ennakkoluuloja romaneja kohtaan. Hankkeessa kehitettävät ratkaisut ainakin alueilla uudenlaisia, ja tuovat niihin lisäarvoa usein vähemmälle huomioinnille jäävään ryhmän koulutuspoluille hakeutumiseen ja työllistymismahdollisuuksiin. Hanke edistää myös kohtaantoa sekä koulutuksen tarjoajien ja työnantajien yhteistyötä (mm. yhteistyö romanijärjestöt ja työllisyyspalveluiden kesken ja rekrytointitapahtumat).

Länsi-Suomen Romanit ry hakee ennakonmaksamista 36 958 euroa, koska heillä ei ole riittävä puskuria maksatukseen.

Hanke on Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntaohjelmien mukainen.

Hanke toteuttaa Satakunta-strategian toimintalinja 1:n (Kestävän kasvun Satakunta) kehittämisteeman TL1.3 (Yrittäjyyden ja työllisyyden Satakunta) tavoitteita ”Tuetaan nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työmarkkinoille pääsyä edistävien palvelumallien ja verkostojen kehittämistä.” ja ”Tuetaan palvelumallien kehittämistä heikossa työmarkkina-asemassa olevien syrjäytymisen ehkäisemiseksi.” (s. 23).

Varsinais-Suomessa hanke tukee Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ tavoitteen ”Jokaiselle hyvinvoinnin mahdollisuuksia tarjoava yhteisöllinen maakunta” saavuttamista tunnistamalla uusia yhteistyön keinoja, joilla voidaan vahvistaa maakunnan toimijoiden työtä heikommassa asemassa olevien väestöryhmien tilanteen parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi (s. 35).

Rahoittajan esitys

Hanketta esitetään rahoitettavaksi.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakijan kanssa käydään tarkemmat neuvottelut hakemuksen korjaus- ja täydennystarpeista ennen myönteisen päätöksen tekemistä. Tarkennettavia, täydennettäviä ja korjattavia asioista ovat mm.

- saatujen asiantuntijakommenttien huomioiminen

- lyhyen aikavälin tavoiteluvut tarkistettava (mm. saadaanko osallistujia ja/tai heitä sitoutumaan hankkeeseen? Onko 200 henkilön (100% osallistujista) todennäköisyys edetä koulutuspolulle/työllistyä hankkeen aikana?
- Diakin perehdyttäminen; mitä/millaista perehdyttämistä tarkoitetaan?
- Porin kaupungin sitoumus Länsi-Suomen Romanit ry:n omarahoitusosuuden kattamisesta liitteeksi ennen myönteisen rahoituspäätöksen tekemistä.
- hankkeen kustannusarvio tarkistettava mahdollisten toimenpide yms. tarkastelun jälkeen.

Myönteinen päätös hankkeesta pyritään tekemään vuoden 2023 alkupuolella.